

Seat No. : _____

XS-106

B.A. (Sem.-II)

April-2013

Psychology (EC - I - 111)

(General Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧. (અ) ચિકિત્સાત્મક અને સર્વેપદ્ધતિ વર્ણવો. ૭

અથવા

મનોવિજ્ઞાનમાં પ્રયોજાતી પ્રયોગપદ્ધતિ સવિસ્તાર સમજાવો.

(બ) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અંગેનો પાવલોવનો પ્રયોગ વર્ણવો. ૭

અથવા

ક્રિયાત્મક અભિસંધાન એટલે શું ? તે અંગેનો સ્કિનરનો પ્રયોગ સમજાવો.

૨. (અ) ધારણના પ્રમાણને અસર કરતાં ઘટકોની ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

સ્મરણના તબક્કા ચર્ચો.

(બ) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનો અર્થ અને તેના ઉપયોગો વર્ણવો. ૭

અથવા

મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના પ્રકારો વર્ણવો.

૩. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ચાર) ૧૬

(૧) પરિવર્ત્યના પ્રકારો વર્ણવો.

(૨) પ્રાયોગિક જૂથ અને નિયંત્રિત જૂથ

(૩) ધારણ માપનની પદ્ધતિઓ

(૪) ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સ્મૃતિ વચ્ચેનો તફાવત

(૫) સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનાં લક્ષણો

(૬) બીનેની બુદ્ધિ કસોટી

૪. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

૧૨

- (૧) શિક્ષણ એટલે શું ?
- (૨) વર્ણનાત્મક પદ્ધતિ એટલે શું ?
- (૩) અભિસંધાન એટલે શું ?
- (૪) બુદ્ધિની વ્યાખ્યા આપો.
- (૫) વિસ્મરણ નુકસાન એટલે શું ?
- (૬) અભિયોગ્યતાના પ્રકારો જણાવો.

૫. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

૮

- (૧) આંતરસૂઝ અંગેનો પ્રયોગ _____ ઉપર કર્યો હતો. (કુતરો, ચિમ્પાન્ઝી)
- (૨) ટૂંકાગાળાની સંચયક્ષમતા _____ હોય છે. (૨૦ થી ૩૦ સેકન્ડ, ૩૫ થી ૪૫ સેકન્ડ)
- (૩) C.S. એટલે _____. (ખોરાક, ઘંટડી)
- (૪) પુખ્તવયની વ્યક્તિઓ માટેની બુદ્ધિ કસોટીની રચના _____ એ કરી હતી. (વેક્સલર, ટર્મન)
- (૫) સૌ પ્રથમ બુદ્ધિ કસોટીની રચના _____ કરી હતી. (ફોર્ડ, બિને સાયમન)
- (૬) સ્મૃતિનો અંતિમ તબક્કો _____ છે. (શિક્ષણ, પુનઃપ્રાપ્તિ)
- (૭) વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ એ એક _____ પદ્ધતિ છે. (સર્વેક્ષણ, પ્રયોગ)
- (૮) વ્યક્તિગત સમસ્યાઓના નિદાન માટેની _____ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે. (નિરીક્ષણ, ચિકિત્સાત્મક)

(બ) જોડકા જોડો :

૬

અ	બ
(૧) નોબલ પારિતોષિક વિજેતા	(a) સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ
(૨) ગેલપ પોલ પદ્ધતિ	(b) પુનરાવહન પદ્ધતિ
(૩) ધારણ માપન માટે	(c) કોહલર
(૪) બુદ્ધિ કસોટીની રચના	(d) પાવલોવ
(૫) કસોટીના સરેરાશ પ્રાપ્તિાંકો	(e) ઈ.સ. ૧૯૦૫
(૬) ચિમ્પાન્ઝી પરનો પ્રયોગ	(f) માનાંકો

Seat No. : _____

XS-106

B.A. (Sem.-II)

April-2013

Psychology (EC - I - 111)

(General Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All question are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks.

1. (A) Describe the clinical method and survey method. 7

OR

Explain the experimental method used in psychology in detail.

- (B) Describe the Pavlov's Experiment of Classical Conditioning. 7

OR

What is the operant conditioning. Discuss the Skinner's Experiment on Operant Conditioning.

2. (A) Discuss the factors affecting retention. 7

OR

Discuss the stages of memory.

- (B) Explain the meaning and usages of psychological test. 7

OR

Describe the various types of psychological test.

3. Write short notes : (any **four**) 16

- (1) Explain the types of variables.
- (2) Experimental groups and controlled groups
- (3) The methods of measurement of retention
- (4) Difference between short-term and long-term memories
- (5) Characteristics of good psychological test
- (6) Binet's intelligence test.

4. Answer in brief the following questions : 12
- (1) What is education ?
  - (2) What is the descriptive method ?
  - (3) What is conditioning ?
  - (4) Give the definition of intelligence.
  - (5) What is memory loss ?
  - (6) Give the types of ability test.

5. (A) Fill in the blanks : 8
- (1) On _____ the experiment of insight was done. (Dog, Champangi)
  - (2) Short-term retention capacity is _____. (20 to 30 seconds, 35 to 45 seconds)
  - (3) C.S. means _____. (food, bell)
  - (4) _____ has created the intelligence test for adults. (Wechsler, Turmon)
  - (5) _____ has first created the intelligence test. (Freud, Binet Saymon)
  - (6) _____ is the last stage of memory. (learning, retrieval)
  - (7) Systematic observation is a _____ method. (survey, experimental)
  - (8) _____ method is used in diagnosing the personal. (Clinical, Observation)

- (B) Match the following : 6

A	B
(1) Noble prize Winner	(a) Survey method
(2) Gelap pol's method	(b) Recall method
(3) Measurement of retention	(c) Kohler
(4) Creation of intelligence test	(d) Pavlov
(5) Average marks of test	(e) A.D. 1905
(6) The experiment on chimpanji	(f) Norms

_____